

Overzicht van opvoedzorgen

Tom van Yperen

www.nji.nl

2009

Normale en ernstige opvoedproblemen

De opvoedingsvragen, –problemen en –zorgen van ouders variëren per gezin, tijdsbestek, sociale omstandigheden etc. De ontwikkelingsleeftijd van kinderen is echter een stabiele factor voor het optreden van problemen in de opvoeding. De ontwikkelingsfasen leiden tot het volgende overzicht.

‘Normale’ opvoedzorgen en ‘ernstige’ problemen in de ontwikkeling van kinderen

Ontwikkelingsopgave kind	Opvoedingsopgave ouder	‘Normale’ problemen	Ernstige problemen
± 0 - 2 jaar			
Belangrijke opvoedmilieus: gezin, opvang			
<ul style="list-style-type: none"> • Fysiologische zelfregulatie; • veilige hechting; • exploratie; • autonomie/individualiteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Soepele verzorging; • sensitieve responsieve interactie bieden; • beschikbaarheid; • ruimte en steun geven 	<ul style="list-style-type: none"> • Voedingsproblemen; • slaapproblemen; • scheidingsangst; • angst voor vreemden, donker en geluiden 	<ul style="list-style-type: none"> • Eet/slaapstoornis; • reactieve hechtingsstoornis; • huilbaby
± 2 - 4 jaar			
Belangrijke opvoedmilieus: gezin, opvang, (voor)school			
<ul style="list-style-type: none"> • Uitdrukkingsvaardigheden (o.a. taal); • constructieve omgang met leeftijdsgenoten; • internaliseren van eisen (w.o. zindelijkheid); • sekse rol-identificatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Sensitiviteit voor cognitief niveau; • positieve bevestigende omgang; • omgaan met ambiguïteit kind; • gehoorzamen; • seksespecifieke benadering 	<ul style="list-style-type: none"> • Angst voor vreemden, donker, geluiden; • koppigheid; • driftbuien; • agressie; • ongehoorzaamheid; • druk gedrag/overactiviteit; • sekserol- en identiteitangst; • niet zindelijk 	<ul style="list-style-type: none"> • Scheidingsangst; • fobische/sociale angst; • taal-, spraak-, motoriekstoornis • onzindelijkheid; • ADHD; • gedragsstoornis gezin; • oppositionele gedragsstoornis jonge kind
± 5 - 12 jaar			
Belangrijke opvoedmilieus: gezin, school, vriendengroep, verenigingen			
<ul style="list-style-type: none"> • Decentratie; • schoolvaardigheden; • ijver (‘industry’); • acceptatie door leeftijdsgenoten 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruimte geven voor omgang leeftijdsgenoten; • schools onderricht; • waardering voor schoolwerk; • democratische en warme opvoedingsstijl 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruzies; • concentratieproblemen; • laag prestatieniveau; • schoolweigering; • incidenteel stelen of vandalisme; • ritualistisch gedrag 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedplassen; • leerstoornissen; • sociale terugtrekking; • schoolweigering; • geslachtsidentiteitsstoornis; • vroege delinquentie; • neurose en somatoforme stoornis

Tabel loopt door

Vervolg tabel

‘Normale’ opvoedzorgen en ‘ernstige’ problemen in de ontwikkeling van kinderen

Ontwikkelingsopgave kind	Opvoedingsopgave ouder	‘Normale’ problemen	Ernstige problemen
± 12 - 19 jaar			
Belangrijke opvoedmilieus: gezin, school, vrienden, werkkring, andere sociale contacten			
<ul style="list-style-type: none"> • Emotionele (en praktische) zelfstandigheid; • omgaan met eigen en andere sekse; • ontwikkeling van waardesysteem; • persoonlijkheidsontwikkeling, school, beroep en samenleving 	<ul style="list-style-type: none"> • Emotionele steun bieden; • tolerantie voor experimenten; • leeftijdsadequate grenzen stellen; • voorbeeldfunctie vervullen; • meer gelijkwaardige relatie met kind aangaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik psychoactieve stoffen (alcohol, drugs); • twijfels over identiteit en/of toekomst; • zorgen over uiterlijk; • problemen met autoriteiten; incidenteel spijbelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Misbruik alcohol, drugs; • stoornis in de identiteit; • anorexia / boulimia (nerv.); • seksuele oriëntatie stoornis; • suïcide; • oppositionele gedragsstoornis; • gedragsstoornis groepsverband; • delinquentie; • schooluitval

Tabelbijschrift

Overgenomen uit: Van Yperen, T. (2009). Betere ketens. In D. Graas, T. Liefwaard, C. Schuengel, W. Slot & H. Stegge (Red). *De Wet op de jeugdzorg in de dagelijkse praktijk* (pp. 91-110). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

